

Πέτροβιτς – Ανδρουτσοπούλου Λότη (1996). Στο τσιμεντένιο δάσος. Αθήνα: Πατάκης.

Περίληπτική ομοδιηγητική αφήγηση της ιστορίας

Όλα ξεκίνησαν με το ταξίδι μου από τη Βοστώνη στην Αθήνα, προκειμένου να φροντίσω κατά την διάρκεια των θερινών μηνών την άρρωστη γιαγιά μου, η οποία βρισκόταν στο νοσοκομείο. Με την άφιξή μου στην πρωτεύουσα γνώρισα έναν πολύ ευγενικό, καλοντυμένο κύριο, ο οποίος προσφέρθηκε να με βοηθήσει να βρω τον δρόμο μου προς την Πλάκα και φάνηκε να με ακούει με μεγάλο ενδιαφέρον, καθώς τον πληροφορούσα για τα μέλη της οικογένειάς μου και τον λόγο για τον οποίο βρισκόμουν εκεί. Το όνομά του ήταν κύριος Λυκίδης.

Προς μεγάλη μου έκπληξη όταν έφτασα στο νοσοκομείο να προϋπαντήσω την αγαπημένη μου γιαγιά, ο κύριος Λυκίδης στεκόταν ήδη δίπλα της! Οι επισκέψεις του έγιναν καθημερινές και τον γνώρισα καλύτερα, ώσπου τελικά προσφέρθηκε να με κεράσει σε ένα εστιατόριο της περιοχής. Αν και στην αρχή δέχτηκα χωρίς να το πολυσκεφτώ, μετά το τέλος της συζήτησής μας ένιωσα ένα αδικαιολόγητο είδος φόβου, στο οποίο όμως δεν έδωσα σημασία.

Σε λίγες μέρες η έντονη επιθυμία της γιαγιάς μου για συντροφιά έφερε στο ίδιο δωμάτιο μία επίσης άρρωστη κυρία, την οποία και φρόντιζε ο “άγιος” γιος της Σωτήρης. Με τον Σωτήρη γνωριστήκαμε μέσω μιας βόλτας, η οποία στάθηκε αφορμή για να αρχίσω να τον συμπαθώ, να τον συμβουλευόμαι και να συζητώ ό,τι με απασχολούσε μαζί του.

Εν τω μεταξύ παρ’ όλες τις καθημερινές ευεργετικές, κατά την άποψη της γιαγιάς, επισκέψεις του κύριου Λυκίδη, η συμπεριφορά και η στάση της άλλαξαν δραματικά: συνήθιζε να στέκεται αμίλητη και χλωμή, σαν ναρκωμένη, στο κρεβάτι της χωρίς να αντιδρά στον πόνο όπως τις πρώτες μέρες. Παρ’ όλες όμως τις ανησυχίες μου τα επιχειρήματα των γιατρών φρόντισαν να με καθησυχάσουν για ακόμη μια φορά και να αναιρέσουν κάθε αρνητική υποψία που είχα ως τότε για εκείνον τον άνθρωπο.

Ωστόσο ο Σωτήρης δεν φάνηκε να συμεριζεται τη γνώμη μου αυτή και σε μία από τις εξόδους μας με πίεσε να αποφύγω την ήδη κανονισμένη συνάντηση μαζί του. Τον αγνόησα πεισματικά! Έτσι την επόμενη μέρα στη διάρκεια του γεύματος ο ύπουλος άντρας προς μεγάλη έκπληξή μου έκανε έναν πολύ εκτενή μονόλογο για τα ναρκωτικά και στη συνέχεια εκμεταλλευόμενος την αδράνειά μου με παρέσυρε σε ένα εγκαταλελειμμένο σπίτι, στο οποίο αντίκρισα με φρίκη νέους της ηλικίας μου που είχαν κιάλας μνηθεί και εξαρτηθεί από τις επιβλαβείς αυτές ουσίες. Ανάμεσά τους αναγνώρισα με τρόμο και χαρά την άλλοτε παιδική κολλητή μου φίλη από τη Βοστώνη, Νάνσυ, η οποία και βρισκόταν σε άθλια κατάσταση!

Το επόμενο απόγευμα ξυπνώντας από λήθαργο στο ξενοδοχείο μου συνειδητοποίησα τι είχε συμβεί και θέλησα να μιλήσω σε κάποιον, όμως οι προσπάθειες ανεύρεσης του τηλεφώνου του Σωτήρη αποδείχτηκαν μάταιες. Ωστόσο, όταν χάρη στη γιαγιά Ελπινίκη βρήκα τον αριθμό τηλεφώνου του και έσπευσα να επικοινωνήσω μαζί του, εμφανίστηκε μπροστά μου αναπάντεχα, σαν από μηχανής Θεός! Με βοήθησε να απαλλάξουμε την γιαγιά μου από της επήρεια των ναρκωτικών που της προμήθευε ο Λυκίδης, εξηγώντας μου την κατάσταση και δρώντας άμεσα και αποτελεσματικά.

Έπειτα και μετά την εξαφάνιση του Λυκίδη σειρά είχε η σωτηρία της Νάνσους, της οποίας και διασώσαμε με επιτυχία χάρη στην πολύτιμη βοήθεια ενός έμπειρου αξιωματικού της δίωξης ναρκωτικών. Έτσι, η Νάνσυ βρέθηκε ασφαλής στο σπίτι του σωτήρα της και λίγες μέρες μετά, εφόσον δεν της είχαν απαγγελθεί κατηγορίες, αναχώρησε για τη Βοστώνη, στη μητριά της που τόσο την αγαπούσε.

Εν τέλει, έχοντας υπομείνει τόσα πολλά οι γονείς μου ταραγμένοι απαίτησαν την άμεση επιστροφή μου κι εγώ παρηγορήθηκα από το γεγονός ότι θα ταξίδευα στην Ελλάδα το επόμενο καλοκαίρι. Στο αεροδρόμιο ωστόσο μια γυναίκα – συνεργός του Λυκίδη – με «προμήθευσε» υπό την άγνοιά μου με ναρκωτικές ουσίες, οι οποίες με έβαλαν σε κίνδυνο και πέτυχαν να κινητοποιήσουν την αστυνομία εναντίον μου. Ευτυχώς στάθηκα τυχερή και από την δύσκολη θέση με έβγαλε ο γνωστός μας αξιωματικός. Επίσης, οι αστυνομικές δυνάμεις πέτυχαν να παγιδεύσουν τον Λυκίδη, ο οποίος όμως σκοτώθηκε στην προσπάθειά του να αποδράσει. Όταν όλα έλαβαν τέλος, αποχώρησα από

την πολυαγαπημένη μου Αθήνα και το ταξίδι μου προς τη Βοστώνη ξεκίνησε...

Θέματα του βιβλίου

Στο συγκεκριμένο βιβλίο της Λότης Πέτροβιτς – Ανδρουτσοπούλου τα θέματα τα οποία αποκαλύπτονται άμεσα είναι η ζωτικής σημασίας απειλή των ναρκωτικών, ενώ έμμεσα γίνεται αναφορά για την εξωφρενική κατάσταση που επικρατεί στα μεγάλα αστικά κέντρα, στα οποία παρατηρείται η συνεχής οικοδόμηση ψηλών πολυκατοικιών. Για την απειλή των ναρκωτικών, ως κυρίαρχο θέμα, γίνεται λόγος μέσω της περιγραφής των ενεργειών του εμπόρου Λυκίδη, ο οποίος σαν άλλος λύκος προσπαθεί να παρασύρει τα ανυποψίαστα θύματά του στην ολοκληρωτική εξαθλίωση και καταστροφή, όπως αποκαλύπτεται μέσω των άτυχων παιδιών που ζούσαν σ' εκείνο το σπίτι της Πλάκας, τα οποία και εκμεταλλεύτηκε ο έμπορος με τέτοιο τρόπο ώστε μερικά να οδηγηθούν μέχρι και στον σκληρό, δίχως επιστροφή θάνατο.

Ως δευτερεύον θέμα, για την καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος στα αστικά κέντρα και την «αντικατάστασή του» από αφιλόξενες, δίχως «ζωή» πολυκατοικίες γίνεται αναφορά έμμεσα, μέσω των λεγόμενων του πατέρα της Κόννης, τα οποία μάλιστα συμπίπτουν με τον τίτλο του βιβλίου: «Στο τσιμεντένιο δάσος», ένα δάσος απ' όπου απουσιάζει το πράσινο στοιχείο και στο οποίο επικρατεί το γκρίζο τσιμέντο των διάφορων κτηρίων και οικοδομημάτων.

Τα μηνύματα που μου μετέδωσε το βιβλίο και πιστεύω πως θα μου φανούν ωφέλιμα στην μετέπειτα ζωή μου είναι πως ως έφηβη οι απολαύσεις και οι κίνδυνοι που τις ακολουθούν πρόκειται να μου δοθούν απλόχερα και ανάλογα με τις επιλογές και τις πράξεις μου είναι δυνατόν να αποφύγω αυτές τις πιθανές παγίδες της ζωής ή αντίστροφα να πέσω θύμα των λανθασμένων επιλογών και να θέσω την ζωή μου σε κίνδυνο. Μέσω της Κόννης και του Λυκίδη απέκτησα μια κάποια ιδέα για τυχόν απρόοπτες καταστάσεις, οι οποίες είναι πολύ πιθανόν να συμβούν σ' εμένα αλλά και σε κάθε νέο και νέα της ηλικίας μου και στις οποίες θα πρέπει να ξέρω πώς να δράσω ώστε να επιτύχω την άμεση αντιμετώπισή τους.

Μια σύντομη κριτική του βιβλίου

Κρίνω πως το βιβλίο «Στο τσιμεντένιο δάσος» της Λότης Πέτροβιτς – Ανδρουτσοπούλου πρόκειται για ένα πολύ αξιόλογο βιβλίο, στο οποίο εκθέτονται ζωτικής σημασίας θέματα και πιθανοί προβληματισμοί νέων. Στα δυνατά του σημεία πιστεύω πως ανήκουν οι ήρωες, οι οποίοι παρουσιάζονται πολύ φυσικά, οι χαρακτήρες τους ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα, ενώ οι ιστορίες που συνοδεύουν τον καθένα είναι εξίσου σημαντικές και ενδιαφέρουσες. Επίσης, τα θέματα είναι σημερινά και φλέγοντα για όλους τους νέους της εποχής μας, αλλά και γενικότερα για κάθε ενήλικα, ο οποίος μπορεί να έρθει αντιμέτωπος με τέτοιες επικίνδυνες καταστάσεις. Η γλώσσα του κειμένου θεωρώ πως είναι πολύ απλή, λιτή και καθημερινή, προσιτή προς κάθε πιθανό αναγνώστη-στρια, δίχως ιδιομορφίες και κάποιο ιδιαίτερο επίπεδο δυσκολίας. Θα μπορούσε ίσως το γλωσσικό επίπεδο και ο τρόπος έκφρασης των ηρώων να ήταν περισσότερο εκλεπτυσμένα, έτσι ώστε να συμβάλλουν σε μεγαλύτερο βαθμό στη γλωσσική καλλιέργεια των εφήβων αναγνωστών-στριών, κάτι βέβαια που δεν αποτελεί το βασικό σκοπό ενός μυθιστορήματος.

Παρ' όλα τα θετικά του στοιχεία όμως διέκρινα κάποια πιο «αδύναμα» όσον αφορά την υπόθεση και την πλοκή της. Περιλαμβάνει πολλές λεπτομέρειες, οι οποίες δεν έχουν –κατά τη γνώμη μου- λειτουργικό ρόλο μέσα στο κείμενο, κουράζουν τον/την αναγνώστη-στρια και θα μπορούσαν να είχαν αποφευχθεί, καθιστώντας έτσι το βιβλίο ακόμη πιο ενδιαφέρον και ευανάγνωστο.

Το πορτρέτο της ηρωίδας 15 χρόνια μετά...

Η άλλοτε δεκαεξάχρονη Κόννη δεκαπέντε χρόνια μετά, σε ηλικία τριάντα ετών, συνεχίζει και ζει μόνιμα στη Βοστώνη. Έχει εγκαταλείψει το παλιό της όνειρο να ασχοληθεί με την αρχιτεκτονική και έχει επιδοθεί σε κάτι σπουδαιότερο, το οποίο την εμπνέει και της θυμίζει ένα καλοκαίρι στην Ελλάδα, όταν ήταν ακόμη μια έφηβη· είναι σύμβουλος και βοηθός σε μια οργάνωση – εταιρία με σκοπό την απεξάρτηση ανθρώπων από τις διεγερτικές ουσίες – ναρκωτικά, καθώς και την ομαλή επανένταξή τους στην κοινωνία. Επίσης, έχει ευαισθητοποιηθεί,

νοιάζεται και αγωνίζεται για το κοινό καλό και όφελος. Ακόμη, επισκέπτεται συχνά την πολυαγαπημένη της πατρίδα, Ελλάδα, και έχει αναπτύξει πολύ καλές σχέσεις με τον Σωτήρη Κυνηγό. Είναι μια αισιόδοξη ενήλικας γεμάτη αγάπη και ευτυχία. Στο πλευρό της βρίσκεται πάντοτε η φίλη και συνάδελφος Νάνσυ, η οποία έχει ξεπεράσει εντελώς τις δυσκολίες – κακουχίες και τα προβλήματα που αντιμετώπιζε άλλοτε, καθώς και η γηραιά γιαγιά της, η οποία την σέβεται, την εκτιμά και την καμαρώνει. Τέλος, η Κόννη έχει μεταμορφωθεί σε έναν πολύ πρόσχαρο και καλοκάγαθο άνθρωπο, πρότυπο σωστού και ευαισθητοποιημένου πολίτη, όπως συνήθιζε να την αποκαλεί ο φίλος της Σωτήρης.

Η δική μου συνέχεια της ιστορίας...

Η Κόννη επιστρέφοντας στη Βοστώνη βρίσκεται σε ένα ανοίκειο και δυσάρεστο περιβάλλον. Οι γονείς της είναι έτοιμοι να πάρουν διαζύγιο, γεγονός που την στεναχωρεί βαθιά. Προσπαθεί να βρει παρηγοριά στην απεξαρτημένη πλέον φίλη της Νάνσυ, η οποία όμως φαίνεται να απομακρύνεται και να την αποφεύγει. Απελπισμένη η Κόννη στρέφεται στον Σωτήρη, με τον οποίο επικοινωνούν συχνά μέσω αλληλογραφίας. Εκείνος της γράφει για τους προβληματισμούς και τις ελπίδες του, το πανεπιστήμιο και τις ασχολίες του στην Ελλάδα, ενώ η Κόννη για την τραγική κατάσταση που επικρατεί στη Βοστώνη.

Λίγο καιρό μετά οι γονείς της παίρνουν την τελική απόφαση. Η μητέρα της θα έφευγε στην πολυαγαπημένη της πατρίδα, ενώ ο πατέρας της θα παρέμενε στις Ηνωμένες Πολιτείες. Η Κόννη βρίσκεται σε δίλλημα, καθώς δεν ξέρει ποιον από τους δύο γονείς της να ακολουθήσει και παράλληλα δεν θέλει να πληγώσει κανέναν. Κύριος συντελεστής στην επιλογή της είναι τελικά ο Σωτήρης, δίπλα στον οποίο νιώθει ασφάλεια και σιγουριά.

Έτσι έχοντας περάσει μόλις δύο μήνες η Κόννη βρίσκεται και πάλι στο αεροπλάνο να θαυμάζει το πέλαγος και να προσμένει την στιγμή που θα πατήσει στην Αθήνα, ενώ η μητέρα της δίπλα της αντικρίζοντας τον απέραντο ωκεανό ανησυχεί και κρατάει σφιχτά το χέρι της. Φτάνοντας στο αεροδρόμιο προς μεγάλη της έκπληξη η Κόννη αντικρίζει τον Σωτήρη, ο οποίος έχει έρθει να την υποδεχτεί. Μέσα σε λίγες μέρες οι δύο νέοι γίνονται αχώριστοι. Ύστερα από όλες αυτές τις ταλαιπωρίες

μπορούν επιτέλους να απολαμβάνουν την Αθήνα ζώντας ξέγνοιαστα και ευτυχισμένα τα εφηβικά και φοιτητικά τους χρόνια αντίστοιχα.

Τάκου Θεοδώρα, Γ4